Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

3-йил чиқиши
6 ФЕВРАЛЬ 1968 й.
СЕШАНБА
№ 30 (489)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«МЕЛОДИЯ»нинг ТУҲФАСИ

СССР Маданият Министрлигининг Бутуниттифоқ «Мелодия» фирмаси Тошкент граммпластин к а г а ёзиш студияси ходимлари буюк шоир Алишер Навоийнинг 525 йиллик улкан тўйига муносиб туҳфа тайёрлаш учун неча ойлардан бери ғайрат билан иш олиб бормоқдалар. Студия ходимлари драматург К. Яшин, композитор Ю. Ражабий, Г. Мушелларнинг «Фарҳод ва Ширин» музикали драмасини, Уйғун ва Иззат Султоновларнинг «Алишер Навоий» драмасини, қайтадан пластинка қилиб чиқардилар.

● Шаҳар қурилиши проблемалари

ИЛМИЙ АСОСДА

ТОШКЕНТДА кенг ҳажмда турар-жой бинолари, маданий-маиший ва саноат объектлари қурилиши олиб бориляпти. Объектлар тупроқ тузилиши турлича бўлган ерларда қуриляпти. Бунда айниқса тупроғи чўкадиган ерларда қурилиш ишлари олиб бориш қурувчилар учун катта ноқулайликлар туғдириши мумкин. Шунинг учун ҳам бундай ерларда турли типдаги бино ва иншоотлар қураётганда пойдеворига эътибор бериш керак. Бу айниқса, тўққиз қаватли ва ундан баланд бинолар қурилишида муҳим аҳамиятга эга. Ҳозирча Тошкентнинг қаерларида тупроқ чўкиши мумкинлиги аниқ маълум эмас.

1968 йилда бу соҳада катта илмий-текшириш ишлари олиб борилади. Ўзбекистон Давлат инженерлик-техника қидирув ишлари институти текшириш натижасида тўпланган материаллар асосида Тошкент шаҳридаги тупроғи чўкадиган ерларнинг харитасини тузади.

Харитада тупроғи чўкадиган ерларнинг физик характеристикаси ҳам берилади. Ўзбекистон ССР Госстройи йирик бинолар қуриладиган жойларда олиб бориладиган инженерлик-геология қидирув ишларининг махсус программасини ишлаб чиқади. Бу программа Ўзбекистон Давлат инженерлик-техника қидирув ишлари институти коллективига Тошкент қурилиши учун муҳим аҳамиятга эга бўлган ишни планли равишда олиб бориш имконини беради. Қидирув ишлари келгусида шаҳарнинг тупроғи чўкадиган ерларида кўп қаватли бинолар барпо қилишда пойдевор қуришнинг энг самарали йўлларини излаб топишда катта аҳамиятга эга бўлади

Тупроғи чўкадиган ерларда қурилаётган ёки қурилиб фойдаланишга топширилган биноларнинг чўкиши ва қийшайиши эҳтимоли борлиги сабабли Ўзбекистон ССР Госстройи бу объектларни мунтазам кузатиб туришни йўлга қўяди ва ҳар бир объект учун махсус техник паспорт жорий қилади. Бу тадбир кўп қаватли бинолар пойдеворининг ғоят мустаҳкам типини танлаб олишни системалаштириш имконини беради.

1968 йилда «Главташкентстрой» ихтиёрида тупроғи чўкадиган ерларда қуриладиган бино ва иншоотларнинг пойдеворини қуришга ихтисослаштирилган қ у р и л и ш бўлинмаси ташкил қилиш масаласи ҳал қилинади. Шунингдек, Тошкентнинг тупроғи чўкадиган ерларидаги қурилишлар бўйича олиб борилаётган илмий-текшириш ишларини марказлаштириш мақсадида шаҳарда Москва пойдевор ва ер ости иншоотлари институти филиалини ташкил этиш масаласи ҳам шу йил қараб чиқилади.

Я. ТОЛСТОНОГ,
инженер-иқтисодчи.

● СССР Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан

Нодир суратлар

Шу кунларда Ўзбекистон Журналистлар союзи ижодий фотостудияси адресига жуда кўп хатлар келмоқда. Конвертларнинг ичида вақт ўтиши билан сарғайиб кетган фотосуратлар, турли ҳужжатларнинг фотонусхалари бор. Журналистлар союзи ижодий фотостудияси бу суратларни янгилаб, катталаштириб кўргазмага қўйишга тайёрламоқда. Мана, 1920 йилда олинган сурат. Унда Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий бошчилигидаги труппа тасвирланган. Бошқа бир конвертда эса Совет Иттифоқи Қаҳрамони Мамадали Топиболдиевнинг мукофот варақаларининг фотонусҳалари бор. Бу варақалар ўзбек жангчиси Улуғ Ватан уруши йилларида Ватан ҳимоясида жасурлик ва мардлик кўрсатганлиги ҳақида ҳикоя қилади.

Ўзбекистон Журналистлар союзи Совет Армиясининг 50 йиллигига бағишлаб, ҳужжатли ва бадиий фотосуратлар кўргазмасини ташкил қилмоқда. Кўргазма юбилей арафасида Тошкент Совет Армияси офицерлар уйи биносида очилади. Шунинг учун ҳам ижодий фотостудияга гражданлар уруши ветеранлари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари ўз шахсий архивларини, нодир суратларни юбормоқдалар.

Кўргазма СССР Қуролли Кучлари тарихини Совет кишиларининг Ватан мудофааси учун олиб борган мардона курашларини, Совет халқининг Ватан мудофааси йўлида жонини қурбон қилган ўз фарзандлари хотирасини абадийлаштириш соҳасида қилаётган ишларини акс эттиради.

Тошкент тепловоз депоси дизелларни ремонт қилиш цехининг ишчилари ҳам корхонанинг бошқа цехлари қатори беш йилликни муддатидан илгари адо этиш, ҳамда ремонт талаб дизелларни ўз вақтида сифатли ремонтдан чиқариш мақсадида астойдил меҳнат қилаётирлар. Шу цехнинг пешқадам ремонтчи дизелчилари Марат Асанов билан Мўмин Мақсудовлар ўзларига берилган топшириқларни бир ярим баравар адо этиб, бошқа ёш ишчиларга ўрнак бўлмоқдалар.

КОМСОМОЛ ТЎЙИГА

Тошкент хўжалик буюмлари заводининг меҳнатсевар ёшлари Ленин комсомолининг 50 йиллигини меҳнат зафарлари билан кутиб олишга бел боғлаганлар.

Мавжуд 5 цех ўртасида машъал ҳисобланган Ғафуржон Иноятов бошлиқ патнис ишлаб чиқариш цехи коллективининг амалга ошираётган ишлари диққатга сазовордир. Цехда ишлаб чиқаришга жорий этилган бешта рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари иш унумини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва кўплаб маблағни тежаб қолиш имконини бермоқда. Каримжон Абдувалиев бошлиқ бригаданинг Абдужаббор Раҳматуллаев, Юнусали Маҳкамов, Турсунбой Тўлаганов сингари тунукасозлар, Наврўз Обидов раҳбарлигидаги 26 комсомол-ёшлар уюшган қуювчилар, коммунистик меҳнат бригадаси номини олган Воҳид Каримов бошчилигидаги бўёқчилар бригадалари завод пешқадамлари сафидан муносиб ўрин олиб келмоқдалар.

Пешқадамликни қўлдан бермай фидокорона меҳнат қилаётган патнис цехи коллективининг аҳди йиллик планни комсомолнинг 50 йиллик тўйи кунигача бажаришдир.

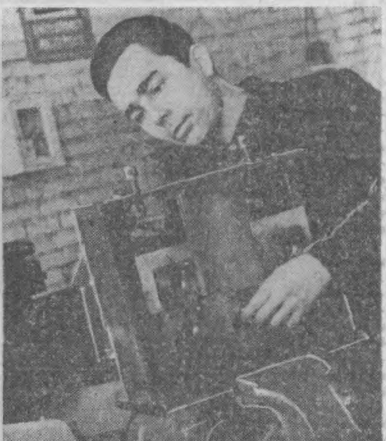

Иван Гусев 17 йилдан буён ишчи деган фахрли номга эга. У Тошкентдаги электр-монтаж буюмлари заводининг асбобсозлик цехида слесарь бўлиб ишлайди. Бу сурат И. Гусев электр симларни рихтовка қилиш ва қирқиш станогининг деталларини йиғаётган пайтда олинди.

Л. Глауберзон фотоси.

ЯХШИ ЛЕКЦИЯЛАР КЎПАЯВЕРСИН

Кеча Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг мажлислар залида «Билим» жамияти Тошкент бўлими правлениесининг еттинчи пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари правление раисининг ўринбосари, тарих фанлари кандидати **Н. Г. Малихин**нинг докладини эшитиб муҳокама қилдилар ҳамда кун тартибидаги масала бўйича фикр алмашдилар. Пленум шаҳар «Билим» жамияти аъзолари илмий ва сиёсий билимларни пропаганда қилиш, тарғибот ишларининг ғоявий назарий ҳамда илмий савиясини ошириш соҳасида ижобий ишлар қилганлигини қайд этди.

1967 йилда КПСС тарихи, СССР тарихи, сиёсий иқтисод ва фалсафа бўйича 16,5 минг лекция ўқилди.

Пленум В. И. Ленин туғилган кунга 100 йил ва Карл Маркс туғилганига 150 йил тўлишига тайёргарликни кучайтириш ҳақида қарор қабул қилди. Марксизм-ленинизмни ва коммунистик қурилишнинг актуал масалалари бўйича билимларни оммалаштиришда янада актив қатнашишни жамият аъзоларининг муҳим вазифаси қилиб белгилади.

Техника адабиёти кўргазмаси

Яқинда Тошкент авиация заводининг илмий-техника кутубхонаси қироатхонасида «Хомаки қолиплаш жараёнлари» темасида кўргазма ташкил этилди.

Бу ерда техника ахборотлари Давлат институти томонидан йиллар давомида тўпланган ишлаб чиқариш тажрибалари, мақолалар, турли журналлар, ҳар хил китоблар қўйилган.

ЭНГ «ЁҒЛИҚ» ЁНҒОҚ

ХЎЖАКЕНТ. Академик Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик институти Бўстонлиқ филиалининг селекционери С. С. Калмиков яратган ёнғоқнинг «юбилейний» деган янги нави мағизида 80 процентга қадар ёғ бор. Бу ёнғоқ ҳозир мамлактимизда бўлган барча ёнғоқ навлари ичида энг «ёғлиғи» дир. Янги нав совуққа чидамли ва серҳосилдир.

Қишлоқ хўжалик фанлари кандидати С. С. Калмиков раҳбарлигида ёнғоқнинг 16 хил янги нави яратилди. Ҳамма навларнинг мағзи мазали, улар серҳосил, тез пишар бўлиб, совуққа, касаллик ва зараркунандаларга чидамлидир.

Институт филиали бунёд этилганидан бери турли илмий-тадқиқот институтларига, шунингдек, Совет Иттифоқи ва чет мамлакатлардаги ҳаваскор боғбонларга ёнғоқнинг янги навлари солинган мингта посилка жўнатди.

ВЕТЕРАНЛАР МАСЛАҲАТЛАШМОҚДАЛАР

Тошкентнинг кекса коммунистларидан бири — Федор Никифорович Желтиков иккинчи сафар шаҳар революцион, меҳнат ва жанговар шоншуҳрат клубининг раиси қилиб сайланди.

Шаҳар партия комитети бундан 10 йил муқаддам барпо этган бу клуб октябрь жанглари ва икки уруш қатнашчилари, меҳнат ветеранларидан 120 кишини бирлаштиради. Клуб аъзоларидан кўпларининг партия стажи ярим асрдан ошиб кетган. Уларнинг мамлакатимизнинг шонли ўтмиши ҳақидаги, Совет ҳокимиятининг бунёдга келиши ҳақидаги ҳаяжонли хотиралари ёшларга доимо манзур бўлмоқда.

Аммо булар орасида Ленин билан учрашиш ва у билан суҳбатлашиш, унинг топшириқларини бажариш шарафига муяссар бўлган тўққиз кишининг ҳикояларини эшитиш учун ғоят кўп киши тўпланади. Булар орасида қизил латиш ўқчилари отрядининг собиқ командири, 1917 йилдан бери КПСС аъзоси Петр Иванович Сударс икки марта Ильич қабулида бўлган. Бутун Россия Марказий ижроия комитети номидаги ҳарбий мактабда тарбия топган Муҳаммад Саидович Бақоев Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида Кремлда хизмат қилган.

1967 йилда клуб аъзолар заводлар ва мактабларда, маҳаллалар ва ҳарбий клубларда қарийб бир ярим минг лекция ва суҳбат ўтказдилар.

Клубнинг янги кенгашига 11 ветеран сайланди. 1968 йилда олиб бориладиган пропаганда ишлари плани белгилаб чиқилди. Бу планда В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига, Совет Қуролли Кучлари билан Ленин комсомолининг ярим асрлик юбилейига бағишланган темалар кўп.

(ЎзТАГ).

ОЛИМЛАР КОНСУЛЬТАЦИЯ БЕРМОҚДАЛАР

Хўжалик ислоҳотини амалга ошириш борасида саноат корхоналари ва транспортда кўпгина саволлар вужудга келади. Меҳнатни илмий ташкил этиш планларини қандай қилиб яхшироқ ва самаралироқ жорий қилиш масаласи ҳаммага ҳам равшан эмас. Илмий-техника жамиятлари республика совети, илмий-техника информацияси ва пропагандаси институти ва «Билим» жамияти биргаликда очган консультация пунктларида корхона раҳбарлари ва корхона экономика бўлими ходимлари кўпдан-кўп саволларга жавоб ола биладилар.

Тошкент, Қўқон ва Бухорода корхона вакилларининг Ўзбекистон Фанлар академияси, республика Госплани экономика бюроси ва халқ хўжалиги институтининг консультант олимлари ва мутахассислари билан дастлабки учрашувлари бўлди. Олимлар ва мутахассислар йиғилганларга планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасини қўлланиш формалари ва методлари ҳақида, шунингдек меҳнатни илмий ташкил этиш планларини жорий қилишда тўпланган тажрибалар ҳақида гапириб бердилар.

Февралнинг биринчи ўн кунлигида Бухорода ҳам шундай консультация пункти очилади.

(ЎзТАГ).

Лак-бўёқ заводининг эмаль бўёқлар цехида ҳар куни кўплаб миқдорда маҳсулот тайёрланади. Бунда сиз суратда кўриб турган қуювчи, коммунистик меҳнат зарбдорлари София Лейзерович ва Ҳалима Аҳмедова ўртоқларнинг муносиб ҳиссаси бордир. Меҳнатда пешқадам бу ишчилар банкаларга қуйилган бўёқларни жўнатишга ҳозирлаяптилар.

М. Нуриддинов фотолари.

Қитъалардан хабарлар

ХАНОЙДАН ОЛИНГАН ХАБАРЛАР

ХАНОЙ. ВИА агентлигининг Озодлик агентлигига асосланиб берган хабарига кўра Жанубий Вьетнам революцион кучлари 1 февралдан 2 февралга ўтар кечаси Сайгондаги қўғирчоқлар тўдасининг генерал штабининг штаб-квартирасини ўққа тутдилар. Ватанпарварлар бу ерда артиллерия позициясини эгаллаб олиб, бир тўда танкларни қўлга киритдилар, бензин сақланадиган бакларни ва қурол-аслаҳалар турадиган омборларни ёндириб юбордилар. Бу пунктлар Америка ва қўғирчоқ тўдалари томонидан қўриқлаб турилган эди. Революцион кучлар ашаддий жанглар олиб бориш натижасида Таншонятдаги Америка ҳарбий ҳаво кучларининг жанубий ва шимолий секторларини қўлга киритдилар. АҚШнинг пиёда дивизиясига қарашли Бенче марказидаги 9-батальонни эса ер билан яксон қилдилар.

Охирги кунларда революцион кучлар ва Жанубий Вьетнам аҳолиси Тхиавхиен ўлкасининг марказий Гуэ шаҳрида жанговар операциялар олиб бордилар. 3 февралда революцион кучлар «Тхнафу» қамоқхонасини қўлга олдилар. Қамоқдан 2 минг маҳбус озод этилди.

НЬЮ-ЙОРК. Информация агентлигининг 4 февралдаги берган маълумотига кўра Жанубий Вьетнамнинг кўпгина шаҳарларида ва районларида шиддатли жанглар бўлиб ўтган. Айниқса жанглар Гуэ шаҳрида ва Дананг районида авжига чиққан. Сайгонда эса жанглар шаҳарнинг марказида ва унинг ўлкасида олиб борилди.

Америка қўмондонлари бу шиддатли жангларни «бутун уруш мобайнида юз берган шиддатли жанг» демоқдалар. Америка қўмондонларининг маълумотига кўра охирги беш кунда Америка ва қўғирчоқ ҳарбийларининг 1.116 солдати ўлди ва 4.171 таси ярадор бўлди.

МЕХИКОДА ЗИЛЗИЛА

НЬЮ-ЙОРК. 3 февраль. (ТАСС). Мексика пойтахти — Мехикода ўтган кун кечаси қаттиқ зилзила бўлди. Зилзила 3 минут чамаси давом этди, дейилади ЮПИ агентлигининг хабарида.

Мексика пойтахтининг бир қанча маҳаллаларидаги уйларда электр ўчиб қолди. Шаҳар атрофидаги аҳоли орасида ваҳима бошланиб кетди.

Қанча киши шикастланганлиги ва қанча вайронлик бўлганлиги тўғрисида ҳозирча ҳеч қандай хабар йўқ. Бу зилзиланинг зарби пойтахтдан 400 километр жанубдаги Актап деган жойга ҳам етиб келиб ,бу ерда ер қимирлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ ДОКЛАДИ БРОШЮРА ҚИЛИБ НАШР ЭТИЛДИ

КАНБЕРРА. КПСС Марказий Комитети ҳамда СССР ва РСФСР Олий Советларининг тантанали қўшма мажлисида КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг «Социализм улуғ ғалабаларининг 50 йиллиги» тўғрисида қилган доклади Австралияда брошюра қилиб нашр этилди.

(ТАСС).

ИТАЛИЯ КОМПАРТИЯСИДА ПАРТИЯ БИЛЕТЛАРИ АЛМАШТИРИЛМОҚДА

РИМ. (ТАСС). Италия Коммунистик партиясида партия билетларини алмаштириш юзасидан ҳар йили ўтказиладиган кампаниялар активлик билан ўтмоқда. «Унита» газетасининг хабар беришича, шу йил 25 январгача Италия коммунистик партияси аъзоларидан қарийб 7 миллион 280 минг киши янги партия билетларини олган. Газетанинг ёзишича, партия сафига 50 мингдан ортиқ янги аъзо қабул қилинган.

ЯНГИ ИҒВОГАРЛИК

ПНОМПЕНЬ, 4 февраль. (ТАСС). Америка-Жанубий Вьетнам қўшинлари мустақил бетараф Камбоджага қарши яна бир қуролли иғвогарлик қилишди. Камбоджанинг Жанубий Вьетнам билан туташган чегарасидан бир километр berидаги Пномпен қишлоғи (Камбоджанинг Такэо вилояти) 2 февралда икки марта тўпга тутилди. Тўпга тутиш натижасида қишлоқ аҳолисидан бир киши ўлди, беш киши жароҳатланди, бир неча уй шикастланди. Камбоджадаги кузатувчи ва контрол қилувчи халқаро комиссия аъзолари, маҳаллий ва чет эл журналистлари шу можаро рўй берган жойга етиб келишди. Пномпен қишлоғининг тўпга тутилганлиги АҚШ президентининг махсус вакили элчи Честер Боульс январь ойида Пномпенга келиб кетганидан кейин Америка-Жанубий Вьетнам қўшинлари томонидан Камбоджа чегарасида қилинган қуролли иғвогарликнинг иккинчиси бўлди. Вашингтоннинг шу вакили, Қўшма Штатлар бетараф ва суверен Камбоджанинг чегараларини ҳурматлайди, деб Камбоджа ҳукуматига ваъда берган эди.

Бу ерда шуни қайд қилмоқдаларки, ўтган йил 1 октябрдан, шу йил 2 февралга қадар бўлган вақт ичида Америка ҳарбийлари ва Сайгон режимининг қўшинлари Такэо вилоятидаги Камбоджа қишлоқларига 13 марта тажовуз қилдилар.

ЮБИЛЕЙГА ТЎЛА ТЎПЛАМ

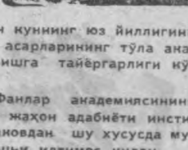

А. М. Горький туғилган куннинг юз йиллигини нишонлаб, буюк ёзувчи асарларининг тўла академик тўпламини чиқаришга тайёргарлиги кўрилмоқда.

ТАСС мухбири СССР Фанлар академиясининг А. М. Горький номидаги жаҳон адабиёти институти директори Б. Л. Сучковдан шу хусусда муфассалроқ гапириб беришни илтимос қилди.

— Революция бўрон қуши асарларининг янги қуллиётини нашр этишга тайёрлаш билан жаҳон адабиёти институти илмий ходимларининг катта коллективи ҳамда бошқа илмий муассасалар ва нашриётларнинг мутахассислари шуғулланмоқдалар, деди Борис Леонтьевич. Бу куллиёт ёзувчи асарларининг ҳақиқатан тўла тўплами бўлади. Бу тўплам уч туркумга бўлинади. Биринчи туркум бадиий асарлардан иборат 25 томли ва шу асарларнинг вариантларидан иборат 8 томни ўз ичига олади. 12 томдан иборат бўлган иккинчи туркум адабий-танқидий ва публицистик асарларни бирлаштиради. Учинчи туркум ёзувчининг 18 томни ташкил этган хатларидан иборат бўлади.

Ёзувчи асарларининг 1949—1955 йилларда 30 томдан иборат қилиб чиқарилган илгариги нашрига нисбатан янги нашрнинг фарқи шундан иборатки, бунга қўшимча равишда 150 дан кўпроқ ҳикоя, очерк, хомаки асарлар, шеърлар киритилади. Буларнинг кўплари газеталар, журналлар, альманахларда босилган бўлса ҳам, лекин ҳеч қачон асарлар тўпламига киритилмаган эди. Булар орасида, жумладан, «Соло», «Ўз-ўзини ўлдириш», «Дўстлар», «Жанжал», «Томошабинлар» деган ҳикоялар, «Яна ўша» номли чала қолган қисса, «Поп Гапон» номли памфлет» «Сан-Франциско», «Лондон» очерклари, «Лев Сулержицкий», «Савва Морозов», «Бирлик тўғрисида» деган бадиий портретлар, А. М. Горький ўзи ёзиб олиб, бадиий жиҳатдан ишлаб чиққан «Ф. И. Шаляпин автобиографияси» бор.

Асарларнинг тўла тўплами ўз характери эътибори билан академик тўпламдир. Бу тўпламга киритилган асарлар, қоида тариқасида авторнинг ўзи охирги марта кўриб чиққан, унинг қўл ёзмалари билан ва бошқа биринчи манбалар билан солиштириб чиқилган текстлардан иборат бўлади.

Ҳозирги вақтда «Бадиий асарлар» туркумининг дастлабки беш томи нашрга тайёрлаб қўйилди.

УЙЛАР ПАРДОЗЛАНМОҚДА

«Главташкентстрой»нинг 1-пардозлаш трестига қарашли 24-бошқармадаги Кос Скорлатос бошлиқ бригада азаматлари яқинда «Куйлуксельмаш» заводининг ишчиларига икки қаватли турар-жой биносини ҳадя қилдилар. Айни кунларда қурувчилар яна бир икки қаватли 12 квартирали турар-жой биносида пардозлаш ишларини амалга ошираптилар. Коллективнинг ғайрати яхши. Бригадада иш суръатини ошириш ва сифатини яхшилашда Нуралия Калимулина, Маша Зверьева сингари тажрибали ва ташаббускор қурувчиларнинг муносиб ҳиссаси бор.

ЧЕВАРЛАР АҲДИ

Хайрихон фабрикада чинакам ҳаёт йўлини топди. Аёл бу ерда ўз меҳнатининг самараси ва қадрини ҳар дамда сезиб турди. Бу туйғу уни яна ҳам самаралироқ ишлашга чақирди. Нима қилсам фабрикага яна ҳам кўпроқ фойда етказа оламан, деб ўйларди. Ҳа, у кўп ўйлади. Нимаики ўйлаган бўлса, шуни амалга оширди. Ҳар бир буюртмачининг миннатдорлигини ўз меҳнатининг камолоти, деб билди.

Фабриканинг чевар тикувчиси Хайрихон неча юзлаб лобар қизлар ва ғайратли ёшларга кийим тикиб берди, уларнинг таҳсинига сазовор бўлди. Ўз халқига сидқидилдан қилган 20 йиллик хизмати муносиб тақдирланди. Ҳукуматимиз унинг кўксига медаллар тақиб қўйди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланди.

Куни неча Тошкентдаги Ленин номли янка тартибда кийим тикиш фабрикаси коллективи чевар тикувчи Хайри Қосимованинг ярим асрлик умр тўйини ўтказди. Фабриканинг катта клуби тўйхонага айланди. Бу ерга йиғилган ҳамкасблар, шогирдлар чевар тикувчига узоқ умр, сиҳат-саломатлик тиладилар.

Фабрикада бундай чеварлар оз эмас. Чилонзордаги 9-кварталда ҳамда Шота Руставели кўчасида кечагина очилган янги ательедаги чеварларни қўшиб ҳисоблаганда фабрикада уларнинг сафи 2 ярим минг кишига етади. Улар пойтахтнинг 40 жойидаги ательеларда элга хизмат қилишяпти.

Шу йилнинг ўзидагина бичиш-тикиш ишларининг сифатини янада яхшилаб, 200 дан ортиқ дидга монанд фасонларни буюртмачилар эътиборига ҳавола қилиш билан бирга, планлан ташқари кўплаб соф фойда бериш учун курашаётган коллектив январь ойи планини ортиғи билан бажарди.

Кўплаб корхоналарнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари қатори бу коллектив ҳам беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб нишонлаш ҳаракатини авж олдирган. Фабрикада мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиб) иш суръатини ошириш бўйича бошланган ўзаро мусобақа кенгайиб боряпти.

Р. ПУЛАТОВ.

Беш йиллик илғорлари

ТОЛМАГИН, ДЎСТИМ

Партком хонасида суҳбатлашиб ўтириб комитет секретари ўртоқ Неверовдан етакчи коммунистлар ҳақида сўзлаб беришини сўрадик.

— Марҳамат, комитетимиз 224 коммунистни ўзига бирлаштирган. Булар орасида беш йиллик илғорлари кўплаб топилади. Мана, Абдулатиф Абдураҳимовни олайлик. У йиғув цехида электр пайвандчи бўлиб ишлайди. Заводга ишга келганига чорак асрдан ошди. Ўтган етти йилликда фидокорона меҳнат қилгани учун Ленин ордени билан мукофотланди.

Евгений Иванович айтган номлар орасида Раҳим Йўлдошев ҳам бор эди. Завод ҳовлисидаги эълонлар тахтаси ёнида икки аёл гаплашиб турарди.

— 1-механика цехи қайси томонда?

— Мана шу бино. Сизга ким керак?

— Токарь Раҳим Йўлдошев.

— Ана Йўлдошевнинг цех бошлиғи келяпти.

— Раҳмат.

— Василий Алексеевич бу кишини эшитинг-а, — деди аёл қўлида семиз папка тутган ўрта ёшлардаги кишига қараб.

— Раҳимни топса бўладими?

— Ҳа, бу ҳафта биринчи сменада ишлаяпти, кетдик, — деди бошлиқ.

— Раҳим кўпдан буён ишлайдими?

— Ҳа, 1949 йилдан буён биргамиз.

— Бошлиқ сифатида Раҳим ҳақида нималар деяоласиз?

— Оддий, камтар, шунинг билан бирга қатъий ва жиддий ишчи. Малакали токарь. Завод партия комитетининг бюро аъзоси. Касаба союз цех комитетининг аъзоси. Куйбишев район Советининг депутати. Қисқаси ҳамкасбларига бош. Яна ўзи билан ҳам гаплашарсиз.

Цех дарвозаси очилиб, ичкари кирганимизда улкан залнинг кети кўринмасди. Уч қатор қўйилган дастгоҳларни санаб сонига етолмайсиз. Цех бошлиғи В. А. Бордиев ўнг томондан йўл бошлаб учинчи станок ёнида тўхтади.

Станокда қалпоқдек келадиган конус йўнаётган норғул йигит очиқ чеҳра билан саломлашди.

— Раҳим, танишиб қўй!

Бошига береткани бостириб олган, олдига фартук тутган норғул ишчи икки одим ташлаб қўл узатди. Унинг қўллари меҳнатда чиниққан, жуда бақувват.

— Ишингизни давом эттиравеpинг, тушликда гаплашамиз, — дея унинг ишини кузатдик. Токарлик станогида «1К63» маркаси бўртиб турарди. Дастгоҳнинг бош томонида пўлат конусни ўққа кийдириб, Раҳим уни диққат билан йўна бошлади. Конус бир минутда 25 марта айланиб турибди. Қизиб кетмасин учун устидаги крандан эмульсия оқизиб қўйди. Конус жилоланиб тайёрлари ёнидан жой олди.

— Нечтаси тайёр бўлди?

— Еттитаси.

— Смена нормангиз қанча?

— Ўнта.

— Яна ярим иш кунида қанча чиқади?

— Яна шунча.

— Демак, норма 140 процент эканда?

Раҳим, ҳа, дегандек тугмани босиб дастгоҳни, кранни тўхтатди ва тушликка тайёрланди.

— Конус қаерга ишлатилади?

— «Э-352» экскаваторининг шестернасига.

Раҳим табиатан камгап. У энди 35 ёшга кирибди. Ўн етти ёшида 6-ҳунар мактабини тамомлаб, комсомол йўлланмаси билан экскаватор заводига ишга келган. Токарлик касбини ҳунар мактабида эгаллаган. Уни 1-механика цехига ишга қўйишган.

Ўн тўққиз йиллик иш давомида Раҳимнинг станоги такомиллашиб ўзгарибди-ю, унинг иш жойи бир метрга ҳам силжимабди. Ўзи эса шу орада Совет Армияси сафида хизмат қилиб келди. Ҳамон ўша станок, ўша касб. Кундалик ўнлаб деталлар йил сайин мингларга етяпти. Бу, бир ишчининг меҳнатидир.

— Кекса ишчи Константин Сорокин менга токарликнинг барча сирларини ўргатди, — деди Раҳим. — Коллективдан жуда миннатдорман. Шу даргоҳда Ленин партияси сафига ўтдим. Ўсдим, улғайдим, уй-жойлик, бола-чақали бўлдим. Завод икки хонали уй берди. Тамара ва Лида исмли қизларим 6 ва 4-синфда ўқишяпти. Турмуш ўртоғим Ольга қуюв цехида кранчи бўлиб ишлайди. Ҳеч нарсадан камчилик йўқ. Ҳафтанинг икки кунида оилавий ва коллектив равишда жойларга бориб дам оламиз.

Раҳим Йўлдошев ташаббускор коммунист. Цех бригадаларнаро коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун мусобақа бошлаган ва шу мусобақанинг ғолиби бўлиб чиққан. Етти йиллик топшириғини муддатидан илгари тамомлагани учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи ҳамда «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан тақдирланган.

Москва ва ленинградликларнинг ватанпарварлик ташаббусига биринчилар қатори қўшилди. Коммунистик меҳнат зарбдори цех партия ташкилотининг йиғилишида шахсий мажбурият олди.

— Ленин партиясининг аъзосиман. Коммунистик партиянинг асосчиси доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини меҳнатда намуна кўрсатиб кутиб олишни бурчим, деб биламан. Шунинг учун ҳам беш йиллик ишлаб чиқариш топшириқларини уч ярим йилда бажаришга аҳд қилдим.

Раҳимнинг сўзи қатъий. Ваъдасининг устидан чиқиши унинг кўп йиллик меҳнат фаолиятида акс этиб турибди.

Элга хизмат йўлида толмагин, дўстим!

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

1918 1968 СССР Куролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан

С. М. Будённий Қизил Армия жангчилари олдида нутқ сўзламоқда. 1920 йил. (ТАСС).

КАТТА ЙЎЛ БОСҚИЧЛАРИ

Москвадаги М. В. Фрунзе номли Совет Армияси марказий уйида СССР Куролли Кучларининг 50 йиллигига бағишланган китоб выставкаси очилди.

Сиёсий, ҳарбий, тарихий, илмий ва бадиий адабиёт асарларидан иборат 3 мингга яқин экспозиция Совет Куролли Кучлари босиб ўтган шонли йўлни акс эттиради. Совет Қуролли Кучларини ташкил этиш ва қуришда, социалистик ватаннинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашда КПСС билан В. И. Ленининг раҳбарлик ролини ифодаловчи китоблар беҳад қимматлидир.

(ТАСС).

ЛИТВА ТУПРОҒИДА

Петр Яковлевич «Ташсельмаш» заводида слесарь бўлиб ишлайди. У Улуғ Ватан урушигача Тошкентда яшаган эди. Ҳозир ҳам Тошкентда истиқомат қилади. Фақатгина уруш йилларида у она шаҳридан йироқда бўлган. Шунда сержант П. Данилов фронтда эди. Литва пойтахтини озод қилишда қатнашганлиги учун ҳам биз у ҳақда ёзяпмиз. Бизнинг республикамизда у жасорат кўрсатди. П. Данилов взвод командири эди. Одатда бу вазифани офицерлар бажаришарди. Лекин сержант взвод командирлиги постига ўзининг дадиллиги ва жангларда кўрсатган жасорати туфайли тайинланди. Сержант взводи шимолий Шяуля қишлоғини ҳимоя қилишда қатнашарди. 1944 йил 5 октябрда артиллерия садолари қўшинларнинг ҳужумга ўтганидан дарак берди. Артиллерирчилар душман истеҳкомларини нишонга олиб ўт очганда, сержант ўз жангчилари билан биринчилар қаторида ҳужумга ташланди. Гитлерчилар траншеясига биринчи бўлиб бостириб кирди ва қўл жангига киришиб кетди. Бу жангда взвод катта жасорат кўрсатди.

Фронтнинг олдинги линиясига яқин жойда Бярштая қишлоғи жойлашган эди. Шу қишлоқни тошкентлик сержант жангчилари озод қилиши керак. Шунинг учун ҳам улар траншеяларда ҳаяллаб қолмай, шу қишлоқ томон отилдилар. Бу ерда душман ҳимоясининг иккинчи линияси жойлашган эди. Чекинаётган душмандан олдин иккинчи линияга етиб боришга тўғри келди. Литванинг Бярштая қишлоғида кўплаб гитлерчиларни ер тишлатдилар. Шахсан командирнинг ўзи олти немис солдатини ўқ билан қулатди.

Тельшяйский районида Луоке деган жой бор. Мана шу ердан кўпгина йўллар бошланади. Мана шу жойни 1944 йил 6 октябрда П. Данилов командирлик қилган взвод жангчилари озод қилиши лозим. Луокега бирданига бостириб кириш мумкин эмас. Икки кун шиддатли жанглар давом этди. Немис танкларининг қайта ҳужумларини қайтаришга тўғри келди. Мана шу жангда командирнинг ўзи душманнинг уч танкини, бир пулемёт точкасини яксон қилди.

Гитлерчилар пулемётчиси взвод жангчиларининг кўзини очирмади. Тинмай ёғилиб турган ўқ жангчиларни ердан қўзғалишга имкон бермасди. Шу пайт сержант жуда ҳам тадбиркорлик кўрсатди. У орқага чекиниб, ўнгирлар орасидан қиялаб ўтди ва пулемёт точкасига граната итқитди. Пулемёт овози тинди. Взвод жангчилари яна олға ташландилар. Иккинчи кун бўлиб ўтган жангдан сўнг Луокени ишғол қилдилар.

Литва тупроғидаги кўрсатган жасоратлари учун сержант Петр Яковлевич Данилов Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

П. ФРОЛОВ,
Вильнюсдаги 27-ўрта мактабнинг тарих ўқитувчиси.

Сиз кўриб турган бу аёл Тошкент ёғ-мой комбинатида меҳнат қилади. Комбинат ишчи-хизматчилари ва инженер-техник ходимлари ўртасида ҳалол меҳнати билан танилган Кифоят Миркаримова шу кунларда беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини бажариш учун бошланган мусобақада пешқадамлик қилиб, ишлаб чиқаришда муҳим кўрсаткичларни қўлга киритаётир.

Ишлаб чиқариш процессида дастгоҳларнинг тўхтовсиз ишлаши — муваффақият гаровидир. Буни яхши тушунган К. Миркаримова этикеткалар рулони автоматини созлаётган пайтини сиз суратда кўриб турибсиз.

Л. Глауберзон фотоси.

Коммунистлар отряди фронтга отланган пайт. Великие Луки шаҳри, 1919 йил. (ТАСС).

Ер шарида

«Тамаки қироли» ҳақида ҳақиқат

Кения пойтахти Найроби устида ҳар неча улкан сигарета қутисининг шарпаси неон нурларида лип-лип ёниб туради, бир неча метрлик қутн тропик осмон қоронғилигига қадаб қўйилган чамбаракда туни билан айланиб «Ротманс» фирмасининг сигареталарини сотиб олишни таклиф этади. Кинотеатрларнинг экранларида фильмдан олдин сизга яна ҳалиги сигареталарни таклиф этадилар. «Каррера», «Дэнхиле», «Мартин Брикман» тамаки компаниялари ҳам ўз молларини ана шундай саботлилик билан кўкка кўтариб мақтамоқдалар. Сигарета қутиларида ҳар хил реклама ҳийла-найранглари-ю, ҳар хил этикеткалар ёзиб ёпиштирилган. Бироқ бу фирмалардан баъзилари номига Англия ва Ғарбий Германиячики деб аталса ҳам аслида Жанубий Африкадаги Антони Руперт бошчилик қилаётган «Рембрандт табакко корпорейшн» гуруҳи томонидан назорат қилинади.

Статистика капиталистик дунёда чекилаётган ҳар беш сигаретанинг биттаси «Рембрандт» фабрикаларида ишлаб чиқарилган сигареталар, деб тасдиқлаяпти. Бундай фабрикалар эса ҳозир беш континентнинг йигирмага яқин мамлакатида 36 та ҳисобланади. «Рембрандт фабрикаларида ҳар йили 100 миллиард дона сигарета тайёрланмоқда. «Рембрандт»нинг пул операциялари миллиард доллардан ҳам ошиб кетди, даромадлари эса кейинги йилларнинг ўзидагина 65 миллион долларни ташкил этди.

Германия Демократик Республикасининг Осиё ва Африка халқлари билан бирдамлик комитети яқинда Рупертнинг бойлиш сирларини очиб, бу бойлиш нацистлар даврида жуда катта фойдалар олган Германия концернларидан бирининг иккинчи жаҳон урушидан кейин Жанубий Америкага ўтказган маблағи ҳисобига бўлди, деб хабар қилди.

Ўша вақтгача заиф бўлган «Рембрандт» молиявий мадад олганидан кейин дастлаб Родезияда тамаки ишлаб чиқаришнинг тўртдан уч қисми устидан ўз назоратини ўрнатди. Сўнгра Руперт ўз фаолиятини халқаро майдонга кўчириб, ер юзи бўйлаб — Фиджидан тортиб Ямайкагача, Австралиядан олиб Канадагача, Малазиядан олиб Мальтигача ўзига қарашли компаниялар тармоғини юзага келтирди. Рақобатлашувчи майда фирмалар бири кетидан иккинчиси ютиб юборилди. «Тамаки қироли»нинг империяси кенгаябордu. Булар устига Замбия, Уганда, Судан, Кениядаги фабрикалар келиб қўшилади.

Рупертнинг қанака усуллар билан ҳаракат қилишини унинг Африка қитъасидаги фаолиятидан кўриб олиш мумкин.

Эътиқодли ирқчи бўлган Руперт Жанубий Африка Республикасида «тамаки қироллиги» бошқармасининг раҳбарлик ишларига африкаликларни яқин ҳам йўлатмайди. Аммо, у Африканинг «Рембрандт» корхоналари иш олиб бораётган мустақил мамлакатларда «тамаки қироли» бошқармасининг раҳбарлик ишларига одат тусида эътиборли африкаликларни таклиф этади.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Смитнинг Родезиядаги ирқчилик режимига қарши иқтисодий таъқиқ эълон қилганидан кейин Руперт бу таъқиққа ҳам қарамай Родезия экспортининг қарийб ярмини ташкил этувчи тамаки ҳосилининг ҳаммасини сотиб олишга тайёр эканлигини айтди. Агар «катта бешлик»даги рақобатчилари халақит бермаганида эҳтимол сотиб олган ҳам бўлар эди. «Тамаки қироли» ҳозир фақат сигареталар ишлаб чиқариш билан чегараланиб қолмаётир. У ўз капиталини полиграфия ва жун буюмлар ишлаб чиқариш саноатига ҳам қўямоқда.

Жанубий Африка Республикасида Рупертни иши юришаётган корхона хўжайини, деб кўкка кўтармоқдалар. Жанубий Африка ирқчиларига ҳозир худди ана шундай кишилар керак. Улар иқтисодий «ёрдам» бериш йўли билан мустақил Африка мамлакатларининг халқларини Жанубий Африка Республикасида ҳукмронлик қилаётган ирқчилик ўзбошимчалигига бўйсиндириш учун иқтисодий ҳужум тайёрламоқдалар. Лекин уларнинг бу ниятлари амалга ошмайди.

В. КУЗНЕЦОВ,
(АПН).

СОВЕТ ФИЛЬМИ ЗАНЖИБАРДА

ЗАНЖИБАР. Занжибар шаҳар жамоатчилигининг вакиллари совет кинофильми «Уруш ва тинчлик»нинг учинчи серияси билан танишдилар. Томошабинлар кинофильмни яхши қабул қилишди.

КЕНИАТАНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НАЙРОБИ. Кения Республикасининг президенти Жомо Кениата Сомали билан дипломатик муносабатлар ўрнатилганлигини эълон қилди.

Муносабатларимиздаги кескинлик, деди Кениата, ўтмишда қолиб кетди. Ҳозир биз янги даврга келдик. Дўстлик, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик даврига қадам қўйдик.

(ТАСС).

МАВРИТАНИЯ ҲУКУМАТИ ҚАЙТА ТАШКИЛ ҚИЛИНДИ

НУАКШОТ. Бу ерда Мавритания ҳукумати қайта ташкил этилганлиги эълон қилинди. Энди мамлакатда 8 министрлик ўрнига 13 министрлик ва 5 та олий комиссариат ўрнига битта олий комиссариат бўлади.

(ТАСС).

ГДР. Қор, ёмғир ёғишига қарамай, ҳар қандай оби-ҳаво шароитида ҳам Берлин хат ташувчилари эгаларига газета, хат, бандеролларни ўз вақтида етказиб беришади.

АДН—ТАСС фотоси.

Эрталабки почтадан

ҲУРМАТГА ЛОЙИҚ

Ленин районининг 2-Сарикўл кўчасида куни кеча очилган дорихона хизматидан Болгар даҳаси аҳолиси мамнун бўлмоқда. Бу ердан исталган дори-дармонларни топиш мумкин.

И. РУСТАМОВ.

БЕҲУДА ЎТГАН ВАҚТ

21 январь куни кеч соат 8 яримда Озодлик бекатида 11-автобусни роппа-роса 20 минут кутдим. Биз кутмаган 14, 32-маршрутли автобуслар ўз вақтида қатнаб турибди-ю, лекин 11-маршрутли автобусдан ҳамон дарак йўқ. Тоқатим тоқ бўлиб Комсомол майдонидаги 47-маршрутли автобус тўхташ жойидан Жаҳон Обидова кўчасигача келмоқчи бўлдим. Лекин бу режам ҳам пучга чиқди. Чунки, Комсомол майдонидаги 11-маршрутли автобус тўхташ жойига келиб, йўловчилардан суриштирсам, улар ҳам кўп вақтдан бери 11-автобусни кутаётганликларини айтишди. Хуллас, бу жойда ҳам ярим соатдан ортиқ вақтим автобус кутиш билан ўтиб кетди.

Бу маршрутда юрувчи автобуслар сони кам эмас, лекин улар график бўйича юриб, йўловчиларнинг ҳожатини ўз вақтида чиқарса яхши бўлар эди.

Б. МАҲМУДОВ.

СЎРАНГ, ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Ҳурматли редакция! Мен Тошкент қурилишларидан бирида ишлайман. Бошқа ташкилотлар қатори беш кунлик иш ҳафтасига кўчганмиз. Шу муносабат билан бўш вақтим етарли бўлиб қолди.

Йигит кишига етмиш ҳунар оз экан. Мен ҳозирги кунлардаги бўш вақтларимдан ўринли фойдаланиб, қурувчи деган касбимга қўшимча шофёрлик мутахассислигини ҳам ўрганишга қарор қилган эдим. Лекин, шофёрлар тайёрлайдиган мактабнинг кундузги бўлимига кирай десам қурувчилик касбим қолиб кетади. Муддаоим, кундузи қурувчилигим соҳасида ишлашу, шофёрлик мутахассислиги бўйича кечқурун ўқиш эди. Лекин шаҳримизда шофёрлар тайёрлайдиган мактабнинг кечки бўлими борми ёки йўқми, буни мутлақо билмайман. Пойтахтимизда шофёрлар тайёрлайдиган мактабларнинг кечки бўлими борми?

М. МИРЗАЛИЕВ.

Ўртоқ М. Мирзалиев, ҳам ишлаб, ҳам ўқишингиз мумкин. Байналминал кўчаси, 53-уйдаги шофёрлар тайёрлайдиган мактабда кечки бўлим бор. Бўлим эшиги сиз ва сиз каби шофёрлик касбига меҳр қўйган ёшлар учун доим очиқ!

ТАКСАФОНЛАРНИ КИМ БУЗЯПТИ?

Ҳаётимиз кундан-кунга фаровонлашиб, турмушимиз яхшиланиб бормоқда. Кишиларимиз тинч ижодий меҳнат билан шуғулланиб, унинг гаштини суришяпти. Одамларнинг бир-бирига бўлган иззат-ҳурмати, социалистик мулкни кўз қорачуғидай асраш борасидаги фазилатларини айтмайсизми! Буларни кўриб беҳад қувониб кетасан киши.

Бироқ, гуруч курмаксиз бўлмас экан. Жамиятимиз орасида ҳам шундай курмаклар бўлар эканки, улар ноқобил қилиқлари билан кўркамликка доғ тушириб, социалистик жамият мулкини ишдан чиқаришга ҳаракат қилар эканлар.

Мен Чилонзор район аҳолисига хизмат қилувчи эллик учта точкадан иборат телефон-автомат ишини кузатиб бузилганларини тузатиб юрувчи монтёрман. Кўп вақт телефонлар ишини кузатиб юриб антиқа воқеалар устидан чиқиб қоламан. Баъзи бир телефон автоматларида телефонларнинг трубкалари, микрофонлари ва бошқа қисмлари қирқиб олинган бўлади. Масалан, Гагарин проспектидаги еттита телефон-автоматдан ҳар куни уч-тўрттасининг трубкаси узиб кетилади.

Муқимий кўчасида ўн бештадан ортиқ телефон-автомат бор. Ана шу телефон-автоматлардан ҳар куни тўққиз-ўнтасининг трубкаси ёки микрофони йўқолади. Кейинги вақтларда Савдо марказининг атрофида ва Ғафур Ғулом кўчасида ҳам шунга ўхшаш хунук воқеалар содир бўлиб турибди.

Биз қанча-қанча давлат маблағини сарфлаб ҳар куни йўқолган трубкалар ўрнига янгисини қўямиз. Бироқ эртасига яна юқоридагидек хунук воқеалар содир бўлади. Бу аҳволнинг кўриб ҳайрон бўламан: телефонда нима айб? Кишилар узоғини яқин, мушкулини осон қилаётган телефонларни ўғирлаш ёки ишдан чиқариш одамларни ҳурматсизлаш, социалистик жамият мулкига кўз олайтириш эмасми?

Ҳамшаҳарлар, шаҳримизни телефон алоқасиз тасаввур қилиб бўлмаслигини яхши биласизлар. Шундай экан орамиздаги тартиб бузар курмакларга қарши биргалашиб курашайлик. Акс ҳолда кўзга кўринмас телефон ўғрилари алоқа қилишда сизга, қайта тузатиш учун биз монтёрларга ташвиш орттиравeрадилар.

Р. ТОЖИЕВ.

525 Навоий Самарқандда 525

КАТТА ТАЙЁРГАРЛИК

Кўҳна, аммо ҳамиша навқирон Самарқанд шу кунларда улуғ шоирнинг юбилейига тайёргарлик ишлари билан яшаяпти, нафас оляпти... Буни ҳамма ерда — мактаблардан тортиб, шоир номидаги колхозлар, марказий кўчалари ва ўқув залларида яққол кўришингиз мумкин. Айниқса, педагогика институти ҳамда Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат университетида иш жуда қизғин. Дастлаб, шуни айтиш керакки, бу ерларда Ўзбекистоннинг таниқли навоийшунос олимларидан бир қанчаси ишлайди, ижод қилади. Ҳа, Самарқанд навоийшунослари ҳам ёш авлодга билим асосларини сингдиришдан ташқари, ўзбек адабиётининг йирик арбоблари, шу жумладан, Алишер Навоий устида йирик-йирик илмий-тадқиқот ишлари олиб бормоқдалар. Бу ўринда профессорлардан У. Турсунов. И. Умяковни, доцентлардан Б. Валихўжаев, Р. Орзибеков, К. Тоҳиров, Р. Муқимов, Н. Шукуров ва бошқаларни кўрсатиб ўтиш кифоя. Бу илмий, педагогик жамоатга йирик навоийшунос, Ўзбекистон Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, филология фанлари доктори, профессор Воҳид Абдуллаев раҳбарлик қилмоқда.

Юбилей кунлари университетнинг мажлислар залида «Алишер Навоий» мавзуида жуда катта кўргазма очилади, шоирнинг уч метрлик барельефи (буни Самарқанд рассомлари тайёрламоқда) марказий бинонинг ташқи томонига ўрнатилади. Шоир бўлган жойлар, юрган йўллари қайтадан синчиклаб ўрганилиб, унинг улкан картасини тузиш мўлжалланмоқда. Студентлар билан ана шу жойларга экскурсиялар, илмий экспедициялар ўтказиш ҳам кўзда тутилган.

Шаҳарнинг энг кўркам жойларига шоир портретларини ўрнатиш, унинг асарларидан олинган энг яхши парчаларни алвонларга шиор тарзида ёзиш, навоийхонлик кечаларини уюштириш, Тошкент ва бошқа шаҳарлардаги атоқли навоийшунослар иштирокида ижодий кечалар ва қизиқарли учрашувлар ташкил этиш, Алишер Навоий асарларини кенг пропаганда қилиш ва ҳоказо, хо-казолар ҳам планда ўз аксини топган.

Яқинда университетда кўзланган тадбирлардан бири ўтказилди. «Алишер Навоий Самарқандда» мавзуидаги бу илмий сессия анча юқори савияда ўтди ва унда ўнлаб қизиқарли докладлар тингланди.

Самарқанддаги юбилей тараддудлари орасида марказий ўринни Навоий ижодига бағишланган навбатдаги илмий сессия олади.

Маълумки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳамда Республика Министрлар Советининг маданий ҳаётимизда муҳим воқеа бўлган «Улуғ ўзбек шоири ва мутафаккири Алишер Навоийнинг 525 йиллик юбилейини ўтказиш ҳақида» чиқарган қарорида шоир ҳаёти ва ижодига бағишланган навбатдаги традицион сессияни шоир яшаган, ўқиган ва ижод этган Самарқанд шаҳрида ўтказиш таъкидланади. Республиканинг бутун филологик илмий жамоатчилиги билан бир қаторда Самарқанд олимлари мазкур сессиянинг ўз вақтида ва юқори савияда ўтиши учун ҳозирданоқ қизғин тайёргарлик ишларини бошлаб юбордилар. Маълумки, сессия 13 февралдан 15 февралгача — уч кун давом этади. Унда Ўзбекистон ҳамда қардош республикалар, шунингдек, Москва, Ленинграддан келган адабиётшунослар, жумладан: И. М. Мўминов, В. Зоҳидов, Ҳ. Сулаймонов, Н. М. Маллаев, Мирзаев, А. Ҳаитметов, С. Ғаниева, А. Абдуллаев, Б. Валихўжаев ва бошқалар иштирок этадилар. Жуда кўп қизиқарли докладлар, ахборотлар тингланади. Мажлислар орасида сессия иштирокчилари жойларга чиқиб, колхозчилар, ишчилар, олий ўқув юртлари студентлари, шунингдек, мактаб ўқувчилари билан учрашадилар, Навоий номи билан боғлиқ бўлган тарихий жойларни зиёрат қиладилар...

Шундай қилиб, Самарқанд уч йилга яқин ўз бағрида ардоқлаган, ўқитган, ўзининг ажойиб меҳмондўстлиги ва илм-фанидан баҳраманд этган ўз шоирининг юбилейини муносиб кутиб олиш учун катта тайёргарлик кўрмоқда.

Шоирнинг самарқандлик муаллими

НАВОИЙ... Самарқандда Мовароуннаҳрнинг географик ҳолатини ўргана бошлади. Сайхун (Сирдарё), Жайхун (Амударё) ва Кўҳан суви (Зарафшон) дарёларининг хўжалик ҳаётининг ривожи учун катта аҳамиятга эга эканини тушунади, дарёлардан деҳқончилик ишлари учун кенг фойдаланиш зарурияти устида фикр юритиб, мамлакатни сув билан маъмур этишни орзу қилади. У Самарқанднинг меҳнаткаш табақалари, жумладан, косиб-ҳунармандлари ҳаёти билан қизиқди, уларнинг яхши фазилати, хулқ-атвори ва меҳнат маҳоратидан мамнун бўлиб, уларни самимий мақтади... Навоий Самарқандда ўрни келганда сиёсий ишларга ҳам аралашиб турди, айрим золим амалдорларни қоралади. Ўлимга ҳукм қилинган гуноҳсиз кишиларнинг ҳаётини бир неча бор сақлаб қолди...

Профессор **Н. М. МАЛЛАЕВ.**

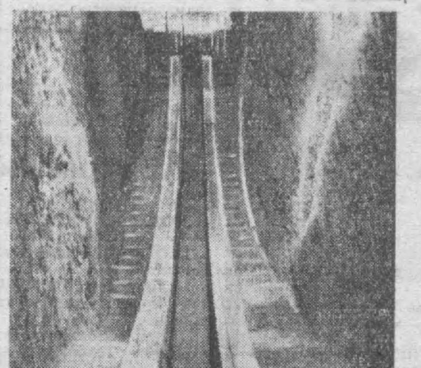

Улуғбек расадхонаси.

Шеърхон қариялар

Шоир ҳаёти ва ижодига бағишланган сессия

АЛИШЕР Самарқандда турган пайтда бу ернинг атоқли шоирлари билан ҳам тезда танишиб олади. Улар билан мусоҳабаларда бўлади, адабий тортишувларда иштирок қилади. Мажлисдагилар Алишернинг фикрларига катта эътибор берар, уни ҳурмат билан олқишлар эдилар. Алишер ўзи талабалик чоғидаёқ адабиёт соҳасида устозлик даражасига ҳам кўтарила олган эди. У катта-катта шоирларнинг шеърларидаги хатоларни, нуқсонларни кўрсатар ва тезда тузатишга ёрдам берар эди. Навоийнинг адабиёт бобидаги талантига ҳамма қойил эди. У ҳамманинг муҳаббатига сазовор бўлган эди.

Бу тўғрида муаммо устаси тошкентлик машҳур шоир Улойи Шоший билан Навоийнинг кўришишлари жуда характерлидир. «Мажолисун-нафоис»да Алишер айтади:

«Фоқир Самарқандга борганимда Улойи Шошийнинг оёғи синиб касал ётар эди. Кўришга бордим. Унинг отига шу муаммони тақдим қилдим.

Дур бод аз ту дард изахмати по,
Душманаро ало насиби ан,

Маъниси: «Сендан оёқ оғриғи узоқ бўлсин, сенинг душманингга бало ва машаққат насиб бўлмасин».

Менинг ким эканимни суриштириб билди. Унинг қошидан чиққонимда, у ҳам қуйидаги муаммони отимга битиб, бир шогирдидан бериб юборди:

Чашми ту маро дид-у, ма наш ар надидам,
Чун сер бубинам зит-у ин ат умедам.

Маъноси: «Сенинг кўзинг мени кўрди, мен уни тўйиб кўролмадим, уни тўйиб кўриш менинг сендан умидимдир».

Олим ШАРАФИДДИНОВ.

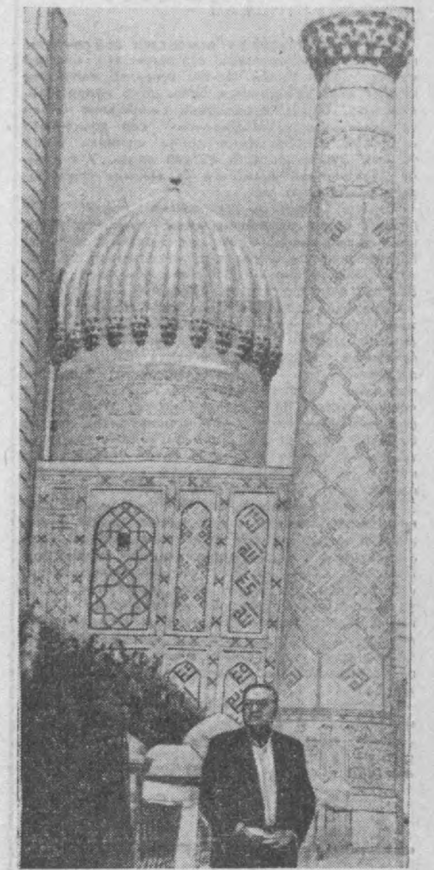

Шоир нигоҳи тушган ёдгорликлардан бири.

ФАХРЛАНАМИЗ

(«Алишер Навоий Самарқандда» китобидан)

Алишер Навоий: «Агар сен чинакамдан ҳам юқори маълумотли баркамол киши бўлишни истасанг, илм қайси тилда бунёдга келган бўлмасин, ҳамма тилда ҳам ўқиб «ўрганишга ҳаракат қил», — мазмунида:

Ибрию юнонию сурёни ҳам,
Ҳинду агар сўрса билиб они ҳам...

деб васият қилган экан, бу олижаноб васият фақат бизнинг замонамиздагина амалга оширилди. Алишер Навоий номидаги Самарқанд Давлат университетининг ўзидаёқ — кундузги, кечки, сиртқи бўлимлар бўлиб 14000 нафарга яқин бугунги Навоийнинг ворислари ўзбек, тожик, рус тиллари билан бирга ҳинд, урду, форс, араб, инглиз, немис, француз тилларида ҳам лекциялар тингламоқдалар, илм-фан янгиликларини ўзлаштирмоқдалар.

Эндиликда биз фақат ўз мамлакатимиздагина эмас, Алишернинг хоки пойи Афғонистон — Ҳирот, Қандаҳор, Кобилни ҳам ободонлиги учун курашмоқдамиз. 750 километрлик узундан-узоқ Кушка — Ҳирот — Қандаҳор бетон йўли, элеватор, асфальт бетон заводи, серсавлат меҳмонхона қурилишлари, Жалолободда бошланган ободонлик ишлари Навоий хоҳиши — халқимизнинг яхши қўшничилик хоҳишлари рамзи сифатида бунёд этилмоқда.

Навоийнинг мақбарасини Ҳиротда эҳтиёткорона сақлаб, мармар тошлар ўрнатиб, хонақосини эса пардоз-андозларига қараиб меҳмонхонага айлантирган афғон дўстларимиз, Афғонистан халқидан миннатдормиз. Бизда эса республикамизда бирорта область, шаҳар ва район йўқки, у ерда Навоий номида мактаб, колхоз, клуб ёки чойхона бўлмаса...

Самарқанд областидаги Нурпой, Пойариқ, Паст дарғом, Ургут, Хатирчида ҳам Навоий номида мактаблар, азамат колхозлар мавжуд. 40 йилдан ортиқдирки шаҳримизда Алишер Навоий номидаги ўн йиллик мактаб, кўп минг кишилик Самарқанд Давлат университети гуллаб-яшнаб, ривож топмоқда.

Демак, йиллар, ўн йиллар, асрлар ўтади, Навоий, Шота Руставели, Низомий, Жомий, Пушкин, Толстой, Шекспир сингари буюк сиймолар улуғланаверади, китобхон халқ бор экан, Навоий унинг билан тирик яшайверади. Улуғ мутафаккир ва гениал шоиримизнинг туғилганига 525 йил тўлишини нишонлар эканмиз, бу муборак кунларда яна бир бор: «Ассалом, ҳурматли Алишер, Сиз ўлмагансиз, Сиз ўз ҳақиқий ворисларингиз билан мангуликча тириксиз», — деб фахрланамиз.

Воҳид АБДУЛЛАЕВ,

А. Навоий номидаги Самарқанд Давлат университетининг ректори, филология фанлари доктори, профессор.

Навоийхонлик...

Самарқандликлар шоирни шаҳарларида яшаганлиги ва уч йилга яқин ўқиганлиги учунгина эмас, балки унинг ажойиб асарларини кўп мутолаа қилишлари орқали ҳам жуда яхши биладилар, беқиёс даражада эъзозлайдилар ва унинг ўлмас сиймоси олдида ҳамиша таъзимда бўладилар.

Шаҳарни сархуш кезиб юрар эканман бунга яна бир бор ишончим комил бўлди. Улуғ шоир номига қўйилган Иттифоқимиздаги энг катта дорилфунунлардан бири ЎзДУнинг аудиторияларида қиз-йигитлар тўп-тўп бўлиб, «Фарҳод ва Ширин»ни чанқоқлик билан мутолаа қилишаётганини кўрдим. Мана шу илм даргоҳининг кутубхонасида «Шарқ қўлёзмалари» деб аталмиш бўлимда ёши анчага бориб қолган икки-уч қариянинг «Ҳазойинул-маоний»нинг шоир даврида кўчирилган нусхалари устида соатлаб кўз нурларини тўкиб ўлтирганларининг гувоҳи бўлдим. Самарқандлик олимлар билан хиёбонда суҳбатлашиб борар эдик, қулоғимизга Лайлининг машҳур мактуби чалинди!

Ҳар сори урай десанг таннигни,
Туткучи тикандур этагингни.
Этак доғи пойбандинг эрмас,
Даври зиҳи ҳам камандинг эрмас.
Мискин мани зору пойбаста,
Йўқ, йўқки заифи пошикаста.
Не майли сукун, не ҳадди рафтор,
Юз қайди бало аро гирифтор.
Бўлмоқ юз алам уйида маҳбус,
Бирён, яна бирён ўлди номус.

Буни хиёбонга қўйилган скамейкада ўлтирган ўн саккиз-ўн тўққиз ёшлар чамасидаги ўзи ҳам Лайли сифат қиз такрорлаб ўлтирарди.

Дарвоқе, Самарқандда анчадан буён ажойиб бир анъана давом қилаётганини айтишганда, ўзимизда йўқ хурсанд бўлиб кетдик. Бизни ўша — Чақар маҳалласидаги чойхонага олиб боришларини илтимос қилдик. Озода, шинамгина безатилган чойхона одамлар билан гавжум. Бу ерда ёшлар ҳам, кексалар ҳам бор. Шеърхонлик — навоийхонлик давом этарди. Кўринган бўш сўрилардан бирига чўккаладик. Юзларида нур балқиб турган бир отахон ёддан шеър айтарди, йўғ-э, бамисоли Навоий бўлиб ўқирди. Кейин иккинчиси бошлади, ундан кейин учинчиси...

Шундай қилиб, навоийхонлик икки соатлар чамаси давом этди. Чойхонада ўтирган киши борки, буюк шоирнинг куйма, ҳар бир сатри мўъжиза ғазаллари, рубоийлари, тюқларидан намуналарни жон қулоғи билан тинглардики... Навоийхонликни ЎзДУнинг кекса ходими, юқорида қайд этилган «Шарқ қўлёзмалари» бўлимининг бошлиғи мухтарам Фахриддин Маъруфий домла бошқарар эканлар.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, шарқда ўзига хос бедилхонлик, ҳофизхонлик анъаналари бўлганлиги «Шоҳнома», «Жангнома» китобларини коллектив бўлиб ўқиш — қиссахонликлар бўлганлиги маълум.

Рус адабиётида «Пушкинские чтение», «Горькийские чтение» ғарбда Шекспир, Байрон, Гёте асарларини ўқишга ўхшаш шунақа «қиссахонликлар», «шеърхонликлари» учрайди.

Мана, Самарқанд ҳам ўзига хос «навоийхонлик» анъанасига эга экан. Бу, ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга, бошқа жойларда ҳам кенг ёйишга арзийдиган олижаноб анъана. Қани энди, Тошкентда ҳам, Фарғонада ҳам, Андижонда ҳам. Бухорода ҳам, қисқаси, республикамизнинг ҳар бир жойида ана шундай навоийхонликлар бўлиб турса... Бизда ҳам «Навоий куни», «Навоий ҳафталиги» (бошқа санъаткорлар куни ҳам, масалан «Ҳамза ойлиги» сингари ҳафталиклар ташкил этишнинг аллақачон пайти келган. Бундай тадбирларнинг таълим-тарбиявий, бадиий эстетик аҳамияти жуда катталиги аён.

Тошкентда яхши ташаббус бошланди, дейиш мумкин. Бу, республика Фанлар академияси Алишер Навоий номидаги Давлат Адабиёт музейи ташаббуси билан бошланган ва Тошкент телестудияси орқали берилаётган «Адабий меросимиз ойнаи жаҳонда» ҳамда ҳафтада бир марта берилаётган «навоийхонлик» дир. Истар эдикки, бу эшиттиришлар фақат юбилей характерида бўлмай, доимий бўлса, мунтазам давом этса.

Ҳам мураббий, ҳам ота

САМАРҚАНДГА келган соатиёқ шоирнинг устози Хожа Фазлуллоҳ Абуллайс қабрини зиёрат қилишга ошиқдик. Хўш, жаҳон адабиёти ва маданиятининг буюк нуроний сиймоларидан бири бўлмиш Алишер Навоийга мураббийлик қилган самарқандлик ким бўлди?

Шоир ўзининг «Мажолис-ун-нафоис» деган машҳур тазкирасининг «Иккинчи мажлиси»да устози Абуллайс ҳақида шундай деб ёзган: «Хожа Фазлуллоҳ Абуллайс фақиқ Абуллайс авлодидиндур... Фақир икки йил аларнинг қошида сабоқ ўқуб эрдим, анча илтифотлари бор эрдиким, фарзанд дер эдилар. Бовужудким Самарқанд уламоси эрди, шеър ва муаммога мойил эрди...» Хожа Самарқандда устози Абуллайс қабрига тааллуқли жадди (бобоси) гумбазида мадфундур» (дафн қилинган).

Фазлуллоҳ Абуллайс замонасининг машҳур олими бўлиб, фалсафа, мантиқ, ҳуқуқ, математика, адабиёт ва араб тили соҳалари бўйича зўр билимга эга киши бўлган. Алишер Навоий унинг мадрасасида икки йилдан ортиқ Абуллайс ва бошқа олимлардан адабиётнинг турли назарий масалаларига оид таълим олишдан ташқари, мантиқ илмини, шунингдек, фалсафадан таълим олади. Афлотун ва Арасту, Ибн Сино ва бошқа энциклопедист олимларнинг асарлари билан чуқур танишади. Адабиёт, санъат ва бошқа илм-фан асарларининг муҳокамасида фаол қатнашади.

Ўз навбатида, Алишер Навоий кейинчалик устози Фазлуллоҳ Абуллайснинг ўғиллари — Хожа Ҳовард Абуллайс ва Хожа Абдуллайсий ҳамда Абумўминийларни ўз тарбиясига олиб, уларга устозлик қилади.

Қисқаси, навоийшуносларнинг якдиллик билан таъкидлашларича, устози Абуллайс, шунингдек, бошқа самарқандлик олимлар, шоирлар ва санъаткорлар Навоийнинг ҳаёти ва ижодий камолоти соҳасида жуда катта роль ўйнаганлар...

Тожик совет адабиётининг асосчиси, машҳур ёзувчи Садриддин Айний ўзининг «Алишер Навоий» номли монографиясида Абуллайс хонақоҳининг қаердалиги ҳақида бундай маълумот берган эди: «Фақиҳ Абуллайс Самарқандийнинг гузари эски шаҳарнинг шарқи жанубий томонидадир, бу гузарнинг номи шу кунгача сақланган. Абуллайснинг хонақоҳи бизнинг замонамизда ҳам мавжуд. Хонақоҳнинг биноси кўҳна бўлса ҳам, унинг ўрнида тош масжид бор; бирида Навоий икки йил турган ҳужралардан ҳозир асар ҳам қолмаган, бу ҳужралар ўрнида бир майдон мавжуд бўлиб, бир қабр масжиднинг шарқ томонида ҳозир ҳам бор».

Мана, устод Садриддин Айний айтган ўша қабр — гениал шоирнинг устози — Абуллайс Самарқандий мақбараси тепасида сукут сақлаб, бош эгиб, унинг ҳурматига таъзим қилиб турибмиз. Қалбимизда ажаб бир туйғу пайдо бўлди, тилламиз лол. Чунки бизнинг кўз ўнгимизда ... Қабрдаги ёзувга кўзимиз тушади. Унда рус тилида «Хожа Жалолиддин Фазлуллоҳ Абуллайс қабри. Алишер Навоийнинг устози ва муаллими» — деб ёзиб қўйилган.

— Улуғ шоиримиз устози хоки қўйилган бу жойга мамлакатимизнинг жуда кўп шаҳарларидан, ҳатто, чет эллардан ҳам зиёратчилар келиб турадилар.

Шуни айтиш керакки, самарқандликлар бу муқаддас жойни кўз қорачиғидай сақлаб келмоқдалар.

Маҳалланинг номи ҳам шоир устозининг ота-боболари номи билан «Фақи Абуллайс» маҳалласи деб аталиб келинади. Маҳаллада қарийб 700 дан ортиқ хонадон яшайди. Маҳалла комитетининг раиси Тилов ота Қосимов, шунингдек, Абуллайс қабрига қараб турувчи пенсионер Абдураҳим ота Дадажонов билан суҳбатлашиб шундай дедилар:

Алишер Навоийнинг устози Фазлуллоҳ Абуллайс мақбараси.

ШОИР ҚАДАМ-ЖОЙЛАРИДА

Навоийнинг 525 йиллик тўйи яқинлашган шу кунларда Самарқанд шаҳридаги у билан боғлиқ бўлган жойларга қизиқиш тобора кўпайяпти. Бу — табиийдир, чунки улуғ сиймо яшаган жойларда бўлиш, у таҳсил кўрган мадрасаларни ўз кўзинг билан кўриш, шоир юрган хиёбонларни кезиш, дам олган манзилгоҳларни кўздан кечириш ҳақиқатан ҳам завқли.

Шоирнинг Самарқандда бўлганига беш юз йилдан ошибди. Бу орада жангу-жадаллар, табиий офатлар ва бошқа қатор сабабларга кўра, шоир бўлган жойлар, юрган кўчалар, дам олган, илҳом париси оғушида хаёл сурган ва шох сатрлар битган айрим ўринлар бузилган, ё ҳатто, ер юзидан ному нишонсиз йўқ бўлиб кетган. Аммо шоир ўқиган мадраса-ю, юрган кўчаларни, яшаган хонақоҳларнинг ўрни-ю, зиёрат қилган мақбараларини ҳамон сақланиб қолган. Ўша икки йилдан ошиқ яшаган ҳам, ўша жойда. Ўша Регистон, ўша Улуғбек мадрасаси, ҳамон мағрур қад кўтариб турибди. Шоир жуда кўп бўлган, деярлик ҳар куни бу жойга қатнаб, замонасининг улуғ кишиларидан сабоқ олган ўша расадхона. Айтишларича Фазлулло Абуллайс мадрасасидан (Навоий худди шу жойда икки йилдан ортиқ яшаган!) расадхонагача «Оби машат» ариғи бўйлаб тўппа тўғри йўл бўлиб шоир дўстлари билан деярли ҳар куни шу йўлдан икки-уч бор юрган.

Сабаби-эрталаб «Оби машат» ариғи ёқаларидаги қалин тераклар йўлга соя солса, кеч пайт кўҳна Самарқанднинг баланд тепалари, деворлари соя-салқин. Шоир бу йўлдан тўппатўғри шарқдаги энг машҳур Улуғбек расадхонасига бориб, балким сайёралар ҳаракатини кузатгандир. Ўша Навоий юрган, билган Гўрамир — дунёга Амир Темур салтанатидан, қудратидан бир нишона, Ўша, Шоҳи Зинда Ўрта Осиё меъморчилигининг кўз қувнатувчи бинолар ансамбли. Ўша Султон Абусаид қизи учун қурдирган Ишратхона, шаҳардан четда жойлашган яна бир Чўпон ота мақбараси. Ўша, донги Бобур қирғоқларини жуда кўп марта пиёда, отда кезиб, унга озмунча мисралар атамаган.

САҲИФАНИ ШТАТСИЗ МУХБИРИМИЗ, ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ КАНДИДАТИ МАЛИК МУРОДОВ ТАЙЁРЛАГАН.

Танишинг, ҳамшаҳарларингиз

ҚЎЛЛАРИ РУЛДА...

Эрта тонг. Мусаффо осмондаги сон-саноқсиз юлдузлар бир-бирларига кўз қисишади. Бугунги ишнинг хаёли билан тез-тез одимлаб келаётган Шукур ака ўз машинаси ёнига етиб келди. Машинанинг барча қисмларини синчковлик билан текшириб чиқди. Машинанинг ҳар томонлама созлигига қаноат ҳосил қилди шекилли рулга ўтириб, машинани аста ҳайдаб кетди. У биринчи йўловчилари хизматига ўз вақтида етиб боришга шошилар эди...

Шукур Содиқовни танисангиз керак! У 32 йилдан бери шофёрлик қилиб, эл-юртга намунали хизмат қилиб келмоқда. 3-автобус паркида Шукур ака каби ширин сўз, меҳнатсевар шофёрлар кўплаб топилади. Исоқ ака Исмоилов ҳамда Василий Максяковлар ана шулар жумласидандир.

Самарқанд дарвоза, Қорасарой, Сағбон, Чиғатой кўчалари каби тор, эгри-бугри кўчаларда автобус ҳайдаш шофёрдан катта маҳорат, сергаклик ва чаққонлик талаб этади. Шундай фазилатларни ўзида мужассамлаштирган 3-автобус паркининг зийрак шофёрлари йўловчиларнинг чексиз ҳурмат ва ишончини қозонишяпти. Юқорида номлари айтиб ўтилган шофёрларнинг ҳар бири шу кунгача бир миллион километрдан ортиқроқ масофани авариясиз босиб ўтдилар. Шунинг учун ҳам уларнинг кўксини «Авариясиз ишлагани учун» значоги безаб турибди.

Бу жонкуяр шофёрлар йўловчиларнинг узоғини яқин, оғирини енгил қилиш билан бирга, жамоат ишларида ҳам актив қатнашмоқда. Улар автоинспекция ходимларига яқиндан ёрдам бермоқдалар ҳамда ёшларга ўз тажрибаларини ўргатмоқдалар. 30 йилдан бери шофёрлик қилиб, ўз ҳамкасблари ўртасида катта ҳурмат қозонган В. Максяков 36-маршрутда, И. Исмоилов 40-маршрут бўйича, Ш. Содиқов эса 38-маршрутда бригадирлик қилиш билан бирга, ёш шофёрларга ўз касбларининг сирларини қунт билан ўргатмоқдалар.

Партия ва ҳукуматимиз уларнинг хизматларини муносиб тақдирлади. Исоқ ака ва Василийлар бир неча бор «Фахрий ёрлиқ» билан мукофотланган бўлса, Шукур аканинг кўксини «Ҳурмат белгиси» ордени безаб турибди.

С. САЙДАЛИЕВ,
К. ҲОШИМОВ.

УМИД

Кўзинг-ла кўрмасанг
Ишонмайсан ҳеч,
Ҳаттоки, ўлган деб айтганида ҳам.
Гар тирик экансан,
Қалбингда доим
Умид деган, нарса ҳамроҳу ҳамдам,
Дадаси урушга кетган чоғида,
Бешикда қолганди жажжи чақалоқ.
Энди-чи, улғайиб, зўр умид билан
Бедарак отасин кутади муштоқ.

Орифжон УМАРЖОНОВ.
Фарғона.

„ГУЛИСТОН"ГА МАРҲАМАТ!

Уйингизга тўртта одам чақиришнинг ўзи бўлмайди. Тўй қилишчи? Юзлаб одамларни кутиш учун қанчадан-қанча стол-стул, қозон-товоқ керак. Ленин орзули дунё. Ҳамма ҳам яхши тўй қилгиси, ёр-дўстларини тўплагиси келади.

Куёв томон ҳам, келин томон ҳам ташкилий ишлар билан ўралашиб қолмаслиги учун нима қилиш керак? Яқиндан бошлаб бу муаммо осонгина ҳал этиладиган бўлиб қолди. Шаҳримиздаги энг кенжа ресторан — «Гулистон» хизматчилари келин-куёвлар тўйига ҳолис хизмат қиладиган бўлдилар. Тўйдан бир неча кун олдин ресторанга келасиз. Неча кишига мўлжаллаб озиқ-овқат тайёрланиши кераклигини айтасиз. Шундай қилиб, тўйга келаётганлар тўппа-тўғри «Гулистон» ресторанига йўл оладилар.

«Гулистон»нинг тўйхонага айланиши ҳамшаҳарларимизга ҳар томонлама қулайлик яратиб бермоқда.

СУРАТДА: тўй нечаларини «Гулистон»да ўтказаётган куёв — «Узбекфильм» киностудиясининг техниги О. Каримов билан келин — Ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг ходими Ф. Ғафуроваларни СССР халқ артисткаси Лутфихон ая Саримсоқова табрикламоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

РЕКОРД ВА БОЙЛИК ОРҚАСИДАН ҚУВИБ

Автоспорт шинавандаларига Америка пойгачиси Крэг Бридлавнинг номи таниш. 1965 йил ноябрда «Америка руҳи» деган машинада Ута деган туз кўли устида соатига 966,36 километр тезликда ҳайдаб, қуруқликда жаҳон рекордини қўйди.

Бироқ пойгачи бу билан қаноатланиб қолмади. Бридлав учун рекорд орқасидан қувиш даромад манбаи бўлиб қолди. Автомобиль шиналари чиқарувчи фабрикалар, бензин компаниялари, автомашина фабрикантлари пойгачининг номидан ўз маҳсулотларини эълон қилиш мақсадида фойдаланишга уринмоқдалар.

Бридлав эса ўз ҳаётини хавф остида қолдирмасдан туриб, реклама бўлмайди, демак пул ҳам бўлмайди, деб ўйлайди. Шунинг учун шу йилнинг баҳоридаёқ у янги машиналар, эҳтимол, ўз хотини билан текшириб чиқаётган (суратга қаралсин), машинада ўзининг шахсий рекордини янада яхшилашга ҳаракат қилмоқчи.

Америка пойгачисини инглиз пойгачиси Дональд Кэмбелл ютуқлари ҳам тинчитмаётир. У сувда сузишнинг тезлиги бўйича (соатига 445 километр) биринчиликни эгаллаган эди. Кэмбелл ана шу рекордни эгаллаш учун курашда ҳалокатга учради. Бридлав эса сувда соатига 480 километрдан ҳам бўлмаган тезликда сузиш учун ҳаракат қилмоқда.

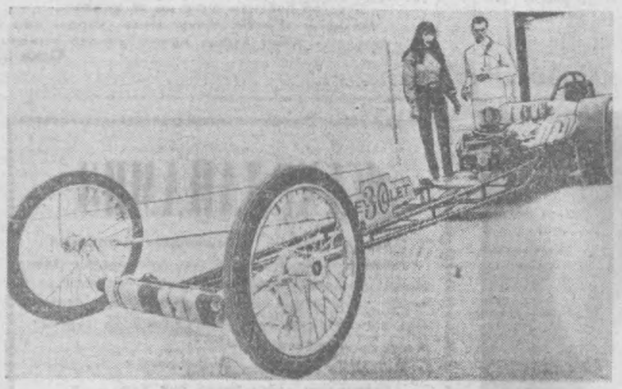

«ШТЕРН» журналидан олинган фото.
(АПН).

Суреш Вайдья

Илон ўргатувчилар

КИШЛОҚНИНГ бир одамидан «илонларинг қани?» деб сўраганимда, у кулбаси томон ноxуш имо қилди, илонлар ўша ерда, дегандай бўлди. «Илонларни қандай ўргатасан, кўрсатсанг бахшиш бераман» деб таклиф қилдим.

Унинг юзи ёришиб, ертўласига кириб кетди, каравоғдан ёзиғлиқ қуроқ одеялини олди. Одеял остида, бош тарафида корзина ётарди. Афтидан, корзинадан ёстиқ ўрнида фойдаланилса керак. У корзинани ташқарига олиб чиқиб, ерга қўйди. Кейин бир неча бор уни тақиллатди ва қопқоғини очди. Шу заҳотиёқ бўйни шишган кобра корзинкадан бошини кўтарди. «Найинг қани?» деган саволимга чол «қўлим ҳам бўлаверади» деб жавоб берди. Қўлини илонга чўзиб, уни уёқдан буёққа юргиза бошлади. Кобра ҳам, хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг, қўл ҳаракатига мос равишда тебрана кетди. «Илонни бунга алоҳида ўргатиб ўтиришнинг ҳожати йўқ,— тушунтирди илон сеҳрловчи,— унинг табиий ҳаракатларини ишга соласиз, холос».

Биз илонни қўлга ўргатиш ҳақида, бунинг қандай рўй бериши, қанча вақт давом этиши, бу иш қанчалик хавфли экани ҳақида гапиришдик. «Бизнинг ишимиз шунақа, ҳеч бир хавф-хатари йўқ» —деди у иккиланмай, корзинкани бир тарафга суриб қўяркан. «Илонни секин-аста, чидам билан қўлга ўргатиш мумкин»—деб қўшиб қўйди.

Тутиб олинган илон ҳолдан тойиши учун корзинкада икки-уч кунгача овқатсиз, сувсиз қўйилади. Сўнг корзинкадан олиб, ярим ёки бир соат, зарур бўлганида икки соат бошини ерга осилтириб қўйилади. Илон кулча бўлиб ўралишига ҳар гал урингани заҳотиёқ уни яхшилаб то бутунлай ҳолдан тойгунича силтаб турилади. Шунда илон ўргатувчининг ёрдамчиларидан бири илон бошини қисиб олиб, бошқа қўли билан пинцет ёрдамида тишларини синдиради, тишлари орқасида жойлашган заҳарли бўқоқларни олиб ташлайди. Энди илон зарарсизлантирилди. Уни яна корзинкага куч тўплагунича солиб қўйилади.

Эртасига, ундан кейин бир неча кун давомида ҳам эрталаб ва кечқурун бироз вақт илон думидан ушлаб, у кулча бўлиш учун урингани ҳамоно силтаб турилади. Илон умуртқаси, яъни унинг асосий ҳаракат аппаратини чўзиш учун шундай қилинади. Илоннинг ҳаракатлари энди секинлашади, у ўргатувчидан қочиб кетолмайди, секин-аста у инсон қўлига ўргана боради.

ШУНДАН сўнг илон ўргатила бошланади. Кобра одатда шовқиндан қўрқиб, тезда ундан таъсирланадиган махлуқ. Ўргатувчи қовоқдан ясалган найдан фойдаланади, негаки, унда ростакам найдаги сингари узлуксиз куйни чалиш мумкин. Аввал ўргатувчи ёпиқ корзинка олдида най чалади, сўнг қопқоғини олади. Илон бошини кўтариб, бўйнини шиширади ва найдан кўз узмай кузатади. Найнинг учи қаёққа ҳаракат қилса, илон ўша тарафга бурилиб қарайди. Най пастга тушади. Илон бўйнини шишириб унга ҳамла қилади ва чақиб олишга интилади. Илон алдансин деб ўргатувчи найни тез яширади. Унинг бутун маҳорати шундаки, у илондан чаққонроқ бўлиши керак.

Ўргатувчи илонни фақат най ёрдамидагина эмас, балки ҳар қандай асбоб, ҳатто қўл ёрдамида ҳам тебранишга ўргатади. Баъзан у най ўрнида илон олдида дастрўмолини ликиллатади. Шунда илон найга қилган қилиғини такрорлайди: бошини кўтариб, бўйнини шиширади ва рўмолни тишлаб олмоқчи бўлади.

Рўмолдан сўнг ўргатувчи илонни таёқ ва ниҳоят қўл билан машқ қилади. Илон олдида қўли билан ҳаракат қилиб, уни ҳамлага ундайди, бироқ қўлини тишлаб олишига йўл қўймайди. Бир неча бор алданган илон ўзининг кучсиз эканлигини ҳис эта бошлайди ва инсон иродасига бўйсунади.

Машқлар бир ойга яқин давом этади, сўнг кобра томошага олиб чиқилади. Қора илон, «от» ва «икки бошли» илонлар бундай машқ талаб этмайди—улардаги заҳарли бўқоқларни олиб, тишларини синдиришади, холос.

«Қўлга тушган илонларни қандай қилиб, нима билан боқасизлар?» деб сўраганимда ўргатувчи бундай жавоб қилди: «Эркинликда улар қурбақа ва каламуш тутиб ейишади. Биз эса уларнинг узунлигига қараб кунига ярим литрдан бир литргача сут бериб боқамиз. Илон бундай таомга одатланмаганидан аввалига сутни рад қилади, лекин ўргатувчи унга зўрлаб сут ичиради. Оғзига қамиш қўйиб, томоғига сут қуйди. Вақт ўтиши билан илонлар сутни ёқтириб қоладилар, уни тўғридан тўғри тарелкадан ичадиган бўладилар.

«Нега илонларга қурбақа ёки каламуш бермайсизлар?» деб сўраганимда, илон ўргатувчи жавоб берди: «Уларни тутиш учун кимнинг вақти бор дейсиз?» Лекин бу сўзларнинг фақат ярми чин: негаки сут илонга тинчлантирувчи таъсир қилади.

Комйоги қабиласининг одамлари хурофотга жуда ишонишади ва ҳеч қачон ўз қўлларидаги илонларнинг ҳалок бўлишига йўл қўйишмайди. Илон кучдан қолган тақдирда уни ўрмонга олиб бориб, қўйиб юборишади. Уларнинг айтишича, ўргатувчининг уйида илон ўлиб қолгудек бўлса шу киши бошқа ҳеч илон тутолмайди ёки бундан ҳам баттарига учрайди: уни илон чақиб ўлдиради. Илон тутиб олган киши у билан «вақтинча битим» тузади. У илонга, мен сени ярим йил, кўпи билан икки йил тутиб тураман, деб шивирлаб қўяди. Шу муддат ўтиши билан битимга содиқ қолган киши илонни чангалзорга қайтаради.

Комйоги илонлар билан тирикчилик қиладиган ягона қабиладир. Бироқ илон ўргатиш санъати билан фақат шу қабила вакилларигина шуғулланишмайди, лекин фақат улargина шу туфайли тирикчилик қилишади.

МАЙСУРДАГИ сарой қўриқчиси Муҳаммад Гхаус ҳам шу ҳунардан хабардор эди. Илон тутиш ва уни ўргатиш унинг севимли машғулоти эди. Агар уйимизга ёки боғимизга илон кириб қолгудек бўлса уни чақирардик ва у хавфли қўшничиликдан бизни қутқарарди. Маҳаражнинг онаси ҳам унинг доимий мижози эди. Илонлар унинг уйида яшовчи нодир шарқ қушларининг қафасларига кириб, тухум ўғирлашарди.

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида.)

БИЛДИРИШ

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети қошидаги ижтимоий фанлар ўқитувчилари семинарининг КПСС тарихи секцияси 1968 йил 7 февраль соат 14 дан 30 минут ўтганда навбатдаги машғулотни ўтказади.

Бунда академик К. Е. Житовнинг «КПСС Марказий Комитети қошидаги олий партия мактабида «Октябрь социалистик революцияси тарихини буржуача бузиб кўрсатишлар танқиди» деган темада ўтказилган илмий конференция . якунлари ҳақидаги ахбороти тингланади.

Москвада «Халқаро революцион ишчилар ҳаракати мавзуида ўтказилган конференция қатнашчиларидан:

С. Тотибоевнинг «Социализм мамлакатларида социалистик қурилиш тажрибаси».

Ю. Э. Тарнопольскийнинг «Ҳозирги замон ишчилар ҳаракатининг баъзи актуал масалалари» ҳақидаги докладлари эшитилади.

Семинар В. И. Ленин номидаги ТошДУ биносида (К. Маркс кўчаси, 35-уйдаги 133-аудиторияда) бўлади.

„САЛОМАТЛИК" УНИВЕРСИТЕТИДА

7 февраль соат 18 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон КП область ва шаҳар комитетларининг сиёсий маориф уйида «Саломатлик» университетининг дастлабки машғулоти бошланади.

Унда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, республика Соғлиқни сақлаш министрининг биринчи ўринбосари, профессор У. А. Орипов «КПСС программасида аҳоли соғлиғини сақлаш масалалари ва Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш соҳасидаги вазифалар ҳамда муваффақиятлар» деган темада лекция ўқийди.

Университет адреси: К. Маркс кўчаси, 30-уй. 2-қават.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

6 ФЕВРАЛДА СЕШАНБА

Биринчи

18.00 «Лалмикор ерларда баҳор нафаси» деган суҳбат (русча).
18.10 Совет композиторларининг камер куйлари (русча).
18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча).
19.20 Қорақалпоқ куйлари.
20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси.
20.30 Ёш ижрочилар концерти (ўзбекча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт (ўзбекча).
22.20 Экран куйлари (ўзбекча).
22.40 М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. Горький шеърлари (ўзбекча).
23.15 Лирика кечаси (ўзбекча).

Иккинчи

19.00 Лутфий лирикаси (ўзбекча).
19.35 «Қадрли жангчилар, сизлар учун» деган концерт (русча).
20.00 Тожикистон композиторлари асарларидан концерт.
20.30 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари.
20.50 «Студентларнинг аҳил оиласида». Николаев радиосининг эшиттириши (русча).
21.00 В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

7 ФЕВРАЛДА ЧОРШАНБА

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
8.25 Алишер Навоий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.
9.30 Фортепьяно пьесалари.
9.30 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш (тожикча).
10.10 Болгария қўшиқлари ва рақслари.
11.15 «Улкан олим ва маърифатпарвар Муҳаммад Ал-Хоразмий» деган эшиттириш. Автори — география фанлари доктори З. Акрамов (ўзбекча).
11.25 Ҳ. Жўраев концерти.
12.15 Музикали танаффус (ўзбекча).
13.30 Эстрада концерти (русча).
16.10 «Композитор Ф. Содиқов» деган концерт-очерк (ўзбекча).
16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча).
17.00 Фарғона шаҳар музика билим юрти студентлари ва Қўқон шаҳар музика мактаби ўқувчиларининг концерти (русча).
18.00 В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. Тарих фанлари кандидати К. Фитерманнинг «Ленин ва халқ оммаси» деган суҳбати (русча).
18.10 Духовой оркестр концерти.
18.40 Спорт эшиттириши (русча).
19.20 Ўзбек рақс куйлари.
20.00 «Индустрлашган Ўзбекистон» радиожурнали (ўзбекча).
20.30 Саноат ходимлари учун концерт (ўзбекча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.20 Азиза Саидхўжаева ижросида қўшиқлар.
22.40 Поэзия кечаси (ўзбекча).
23.15 Қишлоқ хўжалик ходимларининг талабларига мувофиқ концерт.

Иккинчи

8.25 СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари.
9.15 Реклама ва эълонлар.
19.00 Топишмоқли концерт (ўзбекча).
19.30 «Ёш овозлар» деган адабий эшиттириш (русча).
20.00 Ўзбекистон санъат усталари ижросида тожик қўшиқлари.
20.30 Корейс куйлари.
21.00 Қардош халқлар адабиёти. Мирзо Турсунзода. «Жонгинам» поэмасидан боблар (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

Учинчи

14.00 Э. Капп. «Ассоль». Лирик фантазия.
16.00 «Лайли ва Мажнун» операсининг монтажи.
18.40 И. Акбаров. Эпик поэма.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА КЎРИНГ

6 ФЕВРАЛДА СЕШАНБА

Биринчи

(3-КАНАЛ)
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.10 Ёшлар учун. «Ватанимиз мудофаасини мустаҳкамлаймиз».
Ўзбек тилида:
18.30 Телевизион янгиликлар.
18.45 «Ширин-шакар мевалар фабрикасидан репортаж».
19.05 М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «Горький дўсти Андреева». Ҳужжатли фильм.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.55 Эшиттиришлар программаси.
20.00 Интервидение. X қишки олимпиада ўйинларининг тантанали очилиш маросими Гренобльдан олиб кўрсатилади.
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида:
21.30 «Ўзбекистон санъат усталари». С. Беньяминов.
23.00 Киножурнал.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
23.15 Музикали танаффус.
23.30 «Вақт» информацион программаси.
00.15 Реклама.
00.30 Интервидение. «Билим». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
01.15 «Архитектура ва бионика».
02.00 Интервидение. Қишки олимпиада ўйинлари. СССР — Финляндия командалари ўртасида хоккей бўйича мусобақалар Гренобльдан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида «Оқ олимпиада» кундалиги.
04.30 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

(5-КАНАЛ)
Рус тилида:
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Ўқувчилар учун. Адабиёт. «Достоевский ҳаёти саҳифаларидан».
18.30 Физика. «Моддаларнинг тўртинчи ҳолати—плазма».
19.00 Студентлар учун. Олий математика.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.55 Эшиттиришлар программаси.
20.00 Интервидение. X қишки олимпиада ўйинларининг тантанали очилиши маросими Гренобльдан олиб кўрсатилади.
21.30 Марксизм ленинизм асослари мактаби тингловчилари учун. «Социализмнинг сиёсий-иқтисоди. 3 суҳбат.
22.00 «Капа». Телеспектакль премьераси.
22.30 Дам олиш программаси.

Учинчи

(9-КАНАЛ)
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида:
19.55 Эшиттиришлар программаси.
20.00 Ўқувчилар учун. «Дарсликларингиз саҳифаларидан».
20.20 «Яхши кайфият ижодкорлари».
20.40 Тошкент янгиликлари.
20.50 СССР халқлари куйларидан концерт.
Рус тилида:
21.30 Тошкент янгиликлари.
21.40 «Ветеранлар». Ҳужжатли фильм.

7 ФЕВРАЛДА ЧОРШАНБА

Биринчи

(3 КАНАЛ)
МОСКВА КЎРСАТАДИ
13.00 Эшиттиришлар программаси.
13.05 Телевизион янгиликлар.
13.15 «Колос» кинолекторийси.
13.45 Ўқувчилар учун. «Тарихимиз хазинаси».
14.30 Врач маслаҳатлари.
14.45 Интервидение. «Қишки олимпиада ўйинлари. Чанғи. Эркаклар. Эшиттириш Гренобльдан олиб кўрсатилади.
16.00 Москва кундузги эшиттиришларининг охири.
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Телевизион янгиликлар (рус тилида).
Ўзбек тилида:
18.10 Ўсмирлар учун. «Улар бахтимиз учун курашганлар».
18.40 «Суғориладиган ерлар — бойлигимиз. Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш.
18.55 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим».
19.55 Телевизион янгиликлар.
20.10 Эшиттиришлар программаси.
МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.15 «Музикали чоршанба». Тошкент тўқимачилар маданият саройи бадиий ҳаваскорлари ижросида концерт. Эшиттириш Тошкентдан олиб кўрсатилади.
21.00 Ўқувчилар учун. «Карл Либкнехт». Телеочерк.
21.30 «Пропагандист». Тележурнал.
22.00 Адабий театр. «Пушкиннинг ўлими».
23.15 «Музикали календарь саҳифаларидан».
23.30 «Вақт» информацион программаси.
00.15 «Сенга, ёшлик!».
00.45 «Қўлингни бер, ўртоқ!».
01.15 XX аср операси. М. Равель. «Бола ва сеҳргарлик». Музикали телевизион спектакль.
02.00 Интервидение. Қишки олимпиада ўйинлари. Хоккей. СССР—ГДР. Эшиттириш Гренобльдан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтларида «Оқ олимпиада» кундалиги.
04.30 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-КАНАЛ)
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун. «Алёшканинг эртаклари». Кинофильм.
18.10 «Ясная Полянада». Телефильм.
18.30 Спорт эшиттириши.
19.10 Телевизион янгиликлар.
19.20 «Писляру куйлайди». Музикали телефильм.
Ўзбек тилида:
20.00 Шеърият мухлисларига. Тошпўлат Ҳамид.
20.10 Қурувчилар учун. «Чўлларни забт этаётганлар».
20.30 Концерт.
21.10 Телевизион янгиликлар.
21.20 Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан. «ИНСОН ТАҚДИРИ». Бадиий фильм.

Учинчи

(9-КАНАЛ)
Рус тилида:
19.55 Эшиттиришлар программаси.
20.00 Болалар учун. «Талант». Қўғирчоқ фильм.
20.20 «Бизнинг парторг». Телеочерк.
20.35 М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «Достигаев ва бошқалар». Телеспектакль.

КИНО ТЕАТРЛАРДА

6 ФЕВРАЛДА

«Сатурн»га йўл (1 ва 2-серия)— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Корнет учун романс — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун), «МОСКВА» (кеч соат 8 ва 9-40 минутда).

7 ФЕВРАЛДА

«Сатурн»га йўл (1-2 серия)— «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун)

Жаннатдан қувилганлар (кундуз соат 12, кеч 8, 9.40 минутда).

Бу телба дунё (кундуз 2, 5 да):— «МОСКВА».

Питкиннинг касалхонадаги саргузашти — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Уруш ва тинчлик (3-4 серия)— САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2, 4 ва кеч 8 да).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 7/II да Спартак, 8/II да Тўй кунида.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/II да Икки билагузук, 8/II да Равшан ва Зулхумор.

Республика кўз докторлари жамияти, Республика кўз касалхонаси, Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг кўз касалликлари кафедраси ассистенти У. Р. Тошмуҳамедовга онаси

Меҳри НАЗАРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет — «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»— орган Ташкентского Горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор—В3.02-49 дан В3-02.58 гача, редактор ўринбосарлари — В3-29-33; В3-29.09; масъул секретарлар — В3_27_22. партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими —В3-27-03; адабиёт санъат ва маданият бўлими—В3.29_55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—В3-27_57; ахборот бўлими—В3. 65-57; эълонлар бўлими—В3-81-42.